

Upitnik o izvođenju nastave na daljinu u razdoblju od 16. ožujka 2020. do 26. lipnja 2020. – odgovori učitelja, nastavnika i stručnih suradnika

srpanj, 2020.

Ministarstvo znanosti i obrazovanja

Sadržaj

Upitnik i struktura ispitanika	1
Zadovoljstvo provedbom nastave na daljinu	3
Zadovoljstvo pripremljenim uputama, preporukama i planovima	8
Zadovoljstvo edukacijom i potporom u virtualnim učionicama	11
Kvalitativni odgovori i komentari	15
ZAKLJUČAK.....	17

Upitnik i struktura ispitanika

Ministarstvo znanosti i obrazovanja pripremio je upitnik o **provedenoj nastavi na daljinu namijenjen učiteljima, nastavnicima i stručnim suradnicima** nakon završetka nastavne godine 2019./2020. Upitnik je bio otvoren u virtualnim učionicama dva tjedna, počevši od 26. lipnja 2020.

To je drugi takav upitnik za učitelje i nastavnike jer je prvi proveden nakon dva tjedna nastave na daljinu krajem ožujka i početkom travnja 2020. i kratki prikaz rezultata prikazan je [ovdje](#).

Sličan upitnik proveden je u te dvije vremenske točke i za **ravnatelje škola** i centara za odgoj i obrazovanje, a kratki prikaz [rezultata upitnika](#) iz srpnja je dostupan na stranicama *Škole za život*.

Namjena prvog upitnika (travanj 2020.) bila je dobivanje povratnih informacija od nastavnika vezano ranu fazu provođenja nastave na daljinu temeljem kojih su pripremljene dodatne edukacije, upute i preporuke, ali i nabavljena dodatna nužna oprema za ranjive skupine učenika. Rezultati tog upitnika poslužili su i kao podloga za daljnja unapređenja tijekom nastavne godina od strane Ministarstva znanosti i obrazovanja (MZO), CARNET-a i nadležnih agencija u sustavu odgoja i obrazovanja (Agencije za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih – ASOOO i Agencije za odgoj i obrazovanje – AZOO). Ovaj upitnik treba poslužiti kao putokaz za daljnje prilagodbe sustava odgoja i obrazovanja kao i za planiranje unapređenja potpore za učitelje, nastavnike i stručne suradnike u sljedećoj školskoj godini 2020./2021.

Kao i kod ranijeg upitnika iz travnja, i ovdje je **uzorak** prigodan jer je proveden u virtualnim učionicama za edukaciju učitelja, nastavnika i stručnih suradnika za pojedine predmete te su mu svi mogli pristupiti. Svi sudionici virtualnih učionica u Loomenu pristupali su upitniku sa svojim jedinstvenim AAI identitetom, tako da upitniku nisu mogli pristupiti oni koji nisu nastavnici ili stručni suradnici, a svatko je mogao upitnik ispuniti samo jedanput. Međutim, podaci se ne vežu uz osobu, odnosno anonimizirani su.

Ovom upitniku pristupio je **3 791 sudionik – nastavnik, učitelj, odnosno stručni suradnik**.

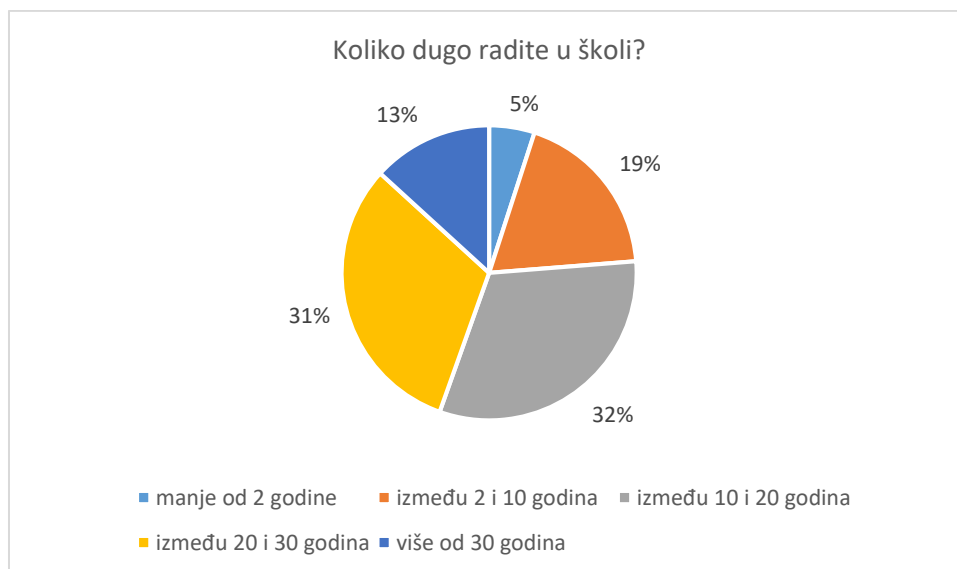
U prvom dijelu upitnika postavljena su pitanja o osnovnim sociodemografskim karakteristikama.

Tako je dobiveno da većinu sudionika čine žene (92 %), a 315 muškarci (8 %). Ispitivanju u travnju ukupno je pristupilo 4139 učitelja i nastavnika, a 15 % bili su muškarci. Struktura je vidljiva u sljedećoj tablici.

Upitnik	Ukupno	Muškarci	Osnovna škola i centri za odgoj i obrazovanje	Srednje škole (gimnazije, strukovne i umjetničke škole)
travanj 2020.	4 139	601 (15 %)	2 713	1 426
srpanj 2020.	3 791	315 (8 %)	2 960	961

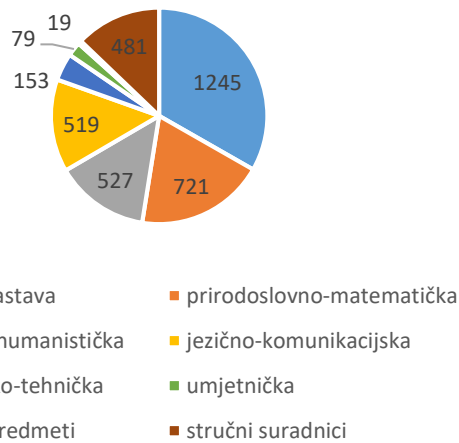
Zastupljene su bile sve županije i Grad Zagreb.

Prema godinama radnog staža najviše je onih između 10 i 30 godina radnog staža (ukupno 63 %).

Slično kao i u upitniku u travnju, najviše je sudionika iz razredne nastave, a slijede prirodoslovno-matematička i društveno-humanistička grupa predmeta te jezično-komunikacijska i informatičko-tehnička grupa predmeta. Za razliku od upitnika u travnju, u ovom je manje nastavnika strukovnih predmeta, ali su u većoj mjeri uključeni stručni suradnici u školama.

Struktura po grupama predmeta

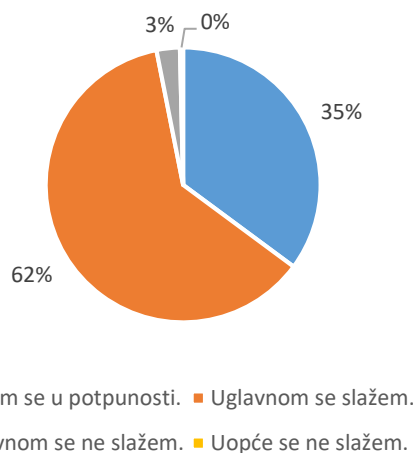

Procjene o provedbi nastave na daljinu

U drugom dijelu upitnika slijedila su pitanja o zadovoljstvu provedbom i potporom.

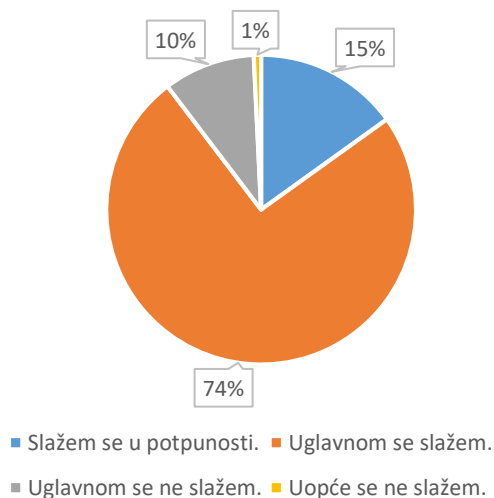
U prvom upitniku iz travnja gotovo svi učitelji i nastavnici (95 %) bili su u potpunosti ili uglavnom zadovoljni kako izvode nastavu na daljinu. U ovom upitniku iz srpnja 2020. zadovoljstvo izvedbom je još nešto više (97 %), a i postotci po pojedinim odgovorima su gotovo jednaki. Dakle, razina zadovoljstva vlastitom izvedbom gotovo je univerzalno pozitivna i stabilna kroz vrijeme.

Zadovoljan/na sam kako sam ostvario/la nastavu na daljinu.

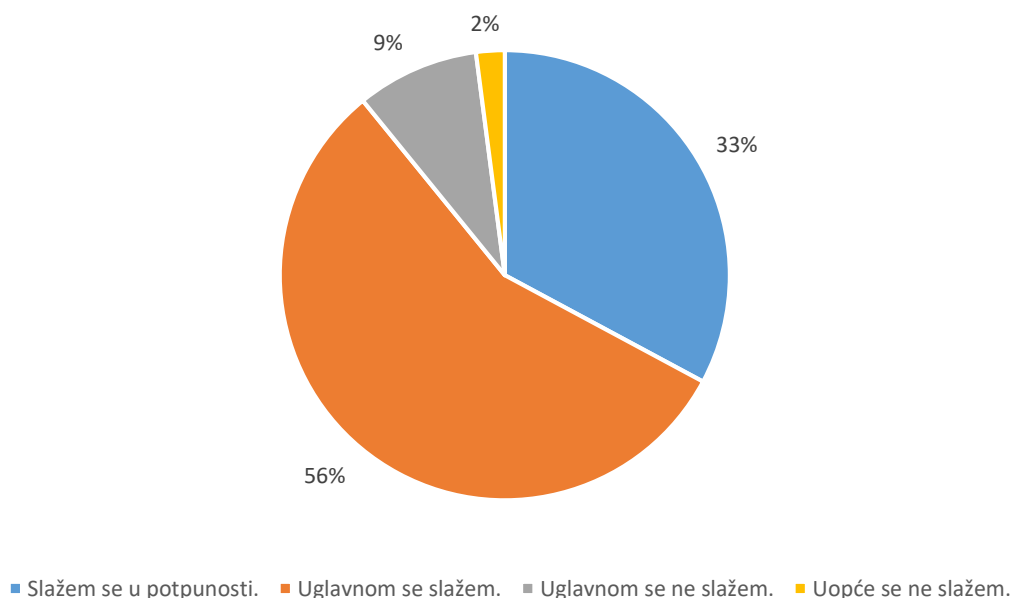
Većina (89 %) misli da se i njihovi učenici dobro ili uglavnom dobro snalaze u nastavi na daljinu i to je gotovo jednak postotak rezultatu iz travnja 2020., kada ih je 90 % tako mislilo.

Učenci su se dobro snašli u nastavi na daljinu.

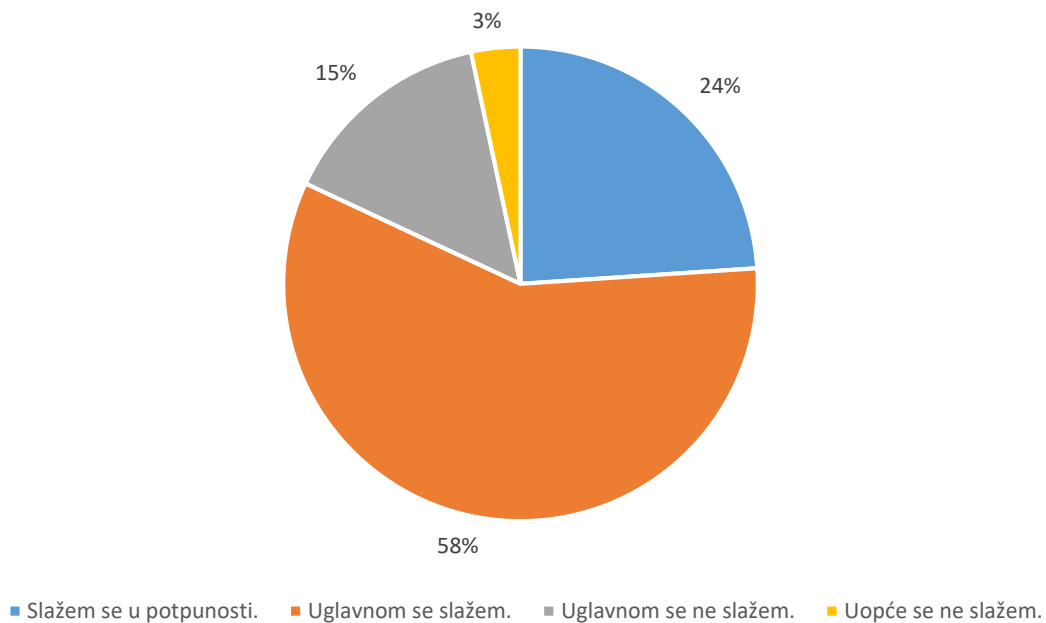
Učitelji i nastavnici u velikoj su mjeri zadovoljno s opremom koju imaju. Naime, 89 % njih je zadovoljno ili uglavnom zadovoljno opremom kojom raspolažu u izvođenju nastave na daljinu. U travnju je taj postotak bio na 93 %, što ne predstavlja značajniji pad, ali ipak treba uzeti u obzir da je 11 % nastavnika nezadovoljno opremom tako da je nužna obnova opreme za nastavnike i stručne suradnike.

Oprema kojom se koristim u nastavi na daljinu je zadovoljavajuća.

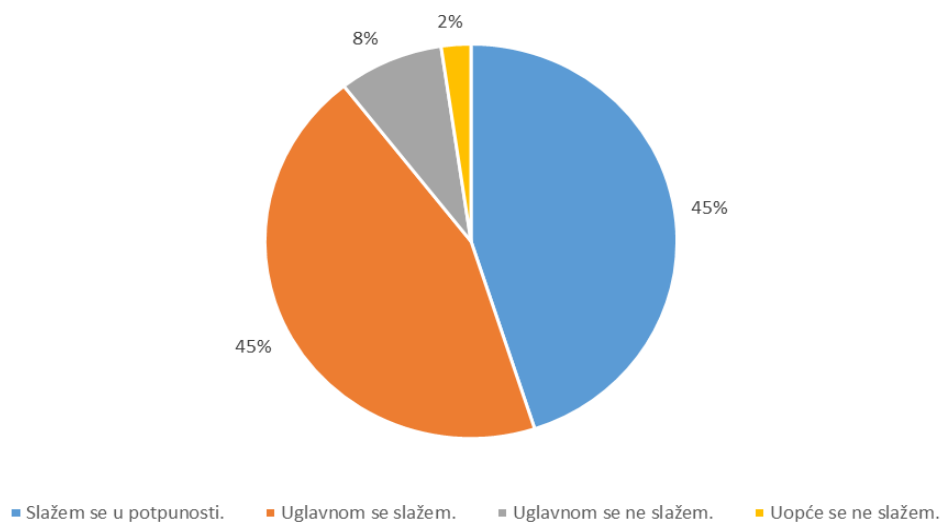
Slični su rezultati i u ocjeni potpore. Naime, 82 % smatra da je potpora koju im daju CARNET i MZO dobra, a taj je postotak u travnju bio 87 %. Ipak treba uzeti u obzir da oko 18 % onih koji su u većoj ili manjoj mjeri nezadovoljni tom potporom te treba analizirati odgovore na otvorena pitanja kako bi se ustanovile zamjerke.

Potporna koju sam dobio/la od CARNET-a i MZO-a bila je dobra.

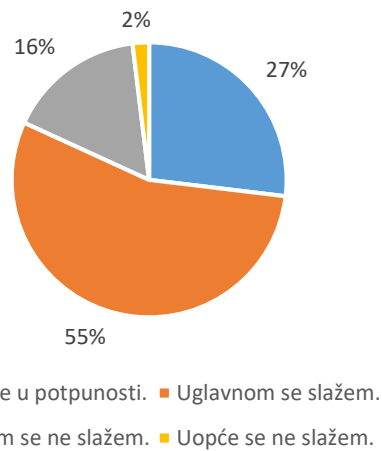
Učitelji su posebno zadovoljni što postoje videolekcije i programi na televiziji. Tako misli njih 90 % (identični postotak bio je u travnju) s time da je polovica sa svime u potpunosti zadovoljna, a druga polovica je uglavnom zadovoljna.

Dobro je da postoje videolekcije i sadržaji na televizijskim kanalima na nacionalnoj razini.

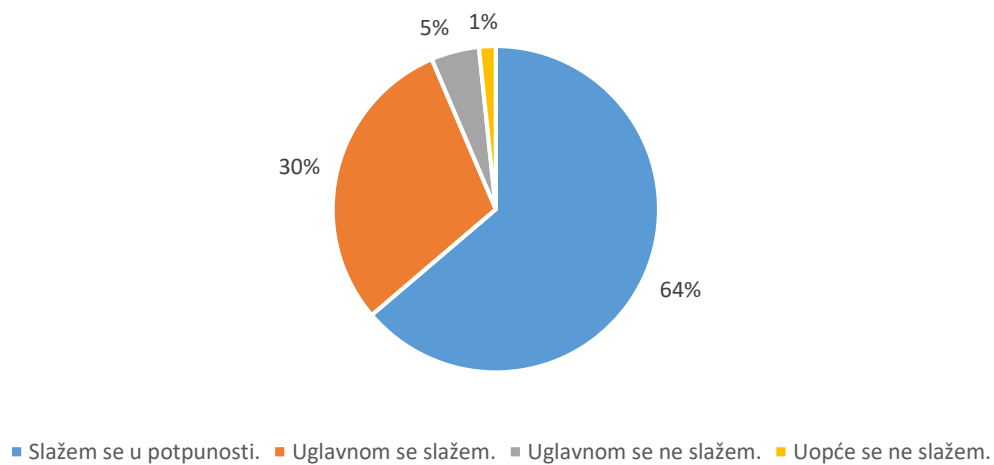
Posebno ohrabruje da učitelji i nastavnici smatraju da samostalno mogu izvoditi nastavu na daljinu i to tako smatra 82 % nastavnika (gotovo identični postotak bio je i u travnju). To naravno ne znači da ne treba još potpore, edukacije ili uputa jer oko 18 % treba značajniju potporu i dalje, a i u dijelu upitnika o edukaciji u virtualnim učionicama dobiveni odgovori ukazuju na to da s time treba nastaviti.

Sposoban/na sam samostalno izvoditi nastavu na daljinu bez daljnje potpore. (n = 3308)

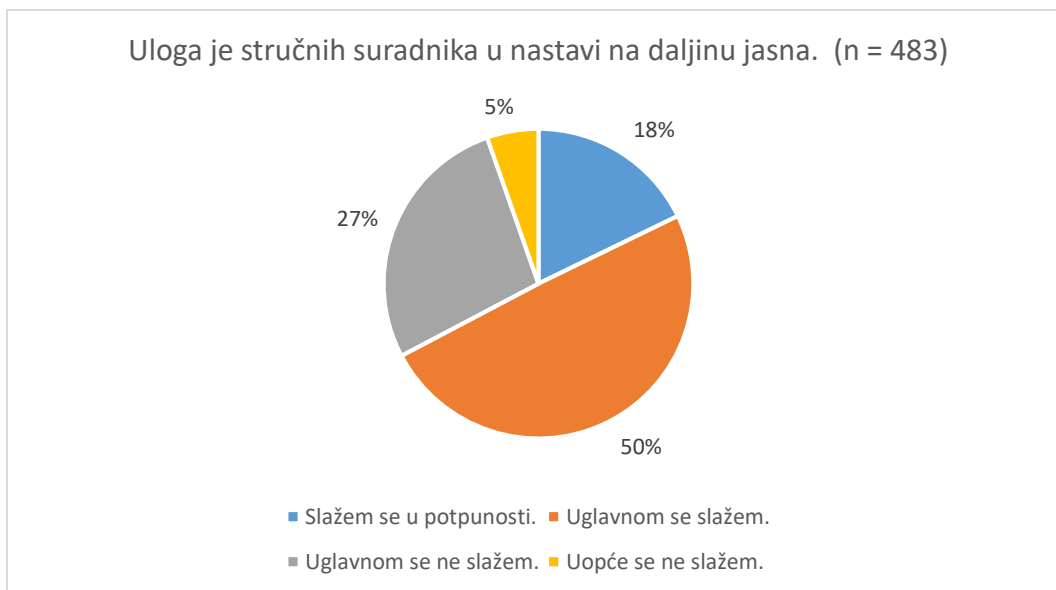

Uz to, stručni suradnici odgovarali su na pitanje smatraju li ulogu stručnih suradnika u nastavi na daljinu značajnom i gotovo svi (94 %) smatraju je značajnom.

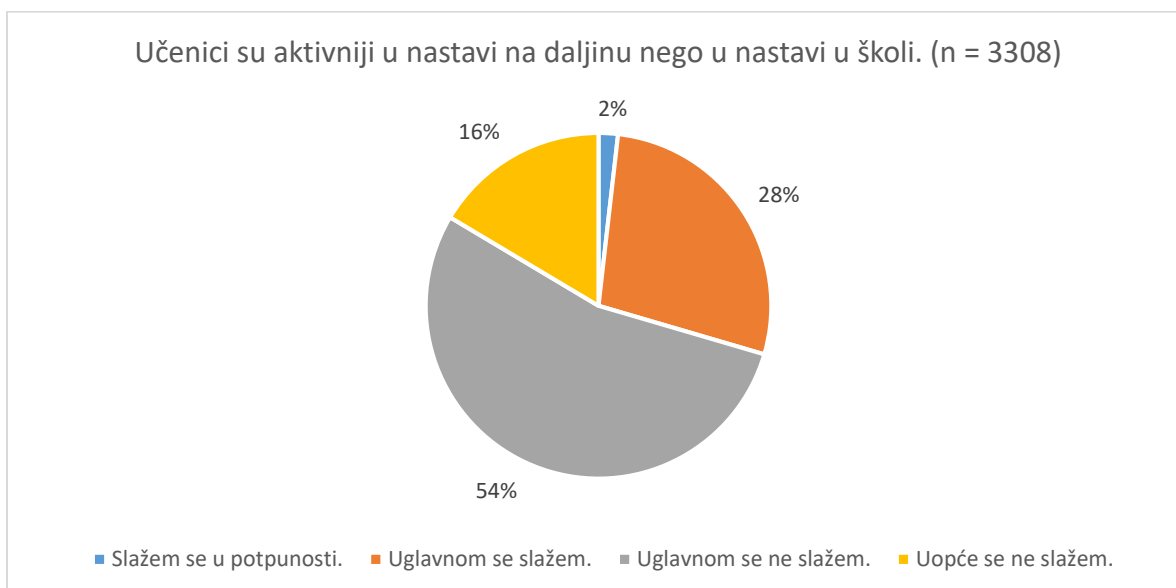
Uloga je stručnih suradnika u nastavi na daljinu značajna. (n = 483)

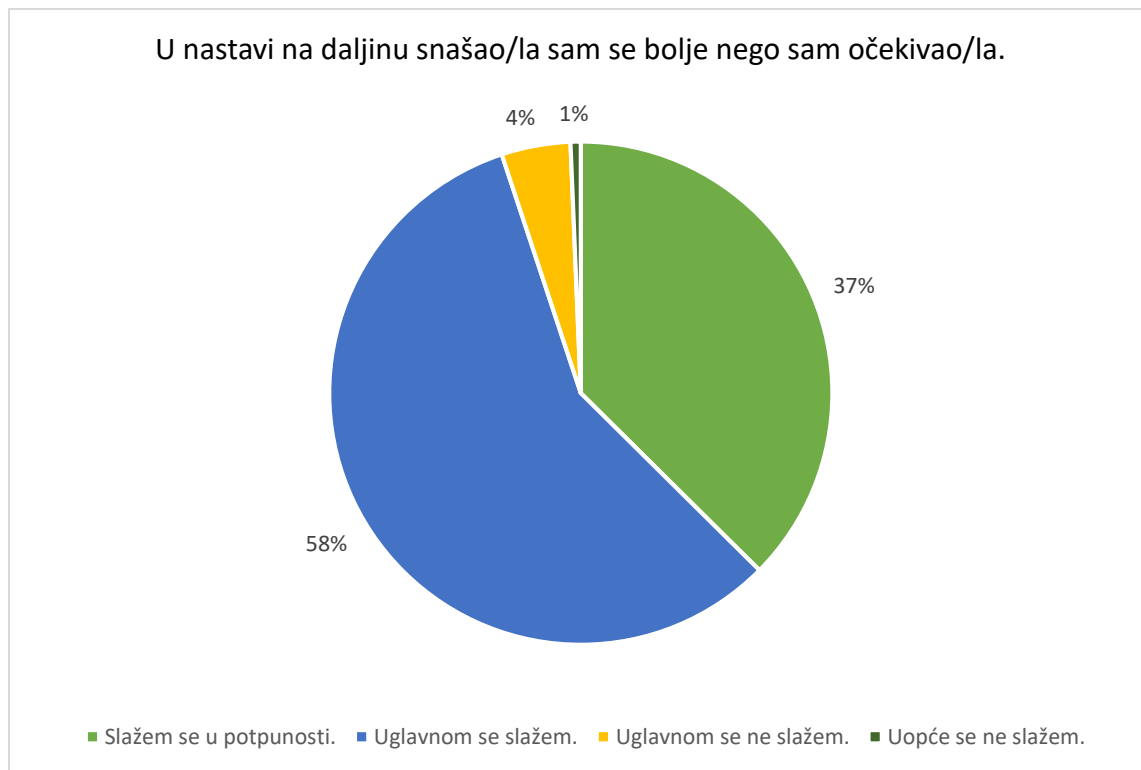
Međutim, nešto su niži postoci slaganja s tvrdnjom da je uloga stručnih suradnika u nastavi na daljinu jasna, jer se gotovo trećina stručnih suradnika s tim ne slaže. To je područje u koje treba posebno ulagati u sljedećoj školskoj godini i dati jasnije upute i primjere dobre prakse o ulozi stručnih suradnika u nastavi na daljinu. Posebno je potrebno razraditi detalje o tome kako se stručni suradnici trebaju uključiti u virtualne učionice uz naglasak na potporu učenicima s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama.

Uz prethodna pitanja vezan je i kriterij koji govori o tome jesmo li u potpunosti uspjeli u nastavi na daljinu. Radi se o aktivnosti učenika koju treba posebno poticati, a to je jedan od glavnih ciljeva i kurikularne reforme *Škola za život*. Mišljenja su podijeljena oko toga jesu li učenici u nastavi na daljinu aktivniji nego u učionicama u školi. U travnju (nakon dva tjedna nastave na daljinu) 58 % sudionika smatralo je da su aktivniji u školi, a 42 % da su aktivniji na nastavi na daljinu. Sada, nakon završene nastavne godine, ti postotci pokazuju da aktivnost učenika u nastavi na daljinu s vremenom opada, tako da 30 % nastavnika misli da su učenici aktivniji u nastavi na daljinu nego u školi. To je važno područje na kojem treba raditi i davati što više zadataka koji će biti motivirajući za učenike tijekom nastave na daljinu, ali i nagrađivati učenike za aktivnost i samostalni istraživački rad. S druge strane to je pokazatelj da kada god je moguće s obzirom na epidemiološku situaciju učenici trebaju biti u školama u nastavi uživo jer je na duže vremensko razdoblje teško zadržati motivaciju i aktivnost učenika u nastavi na daljinu.

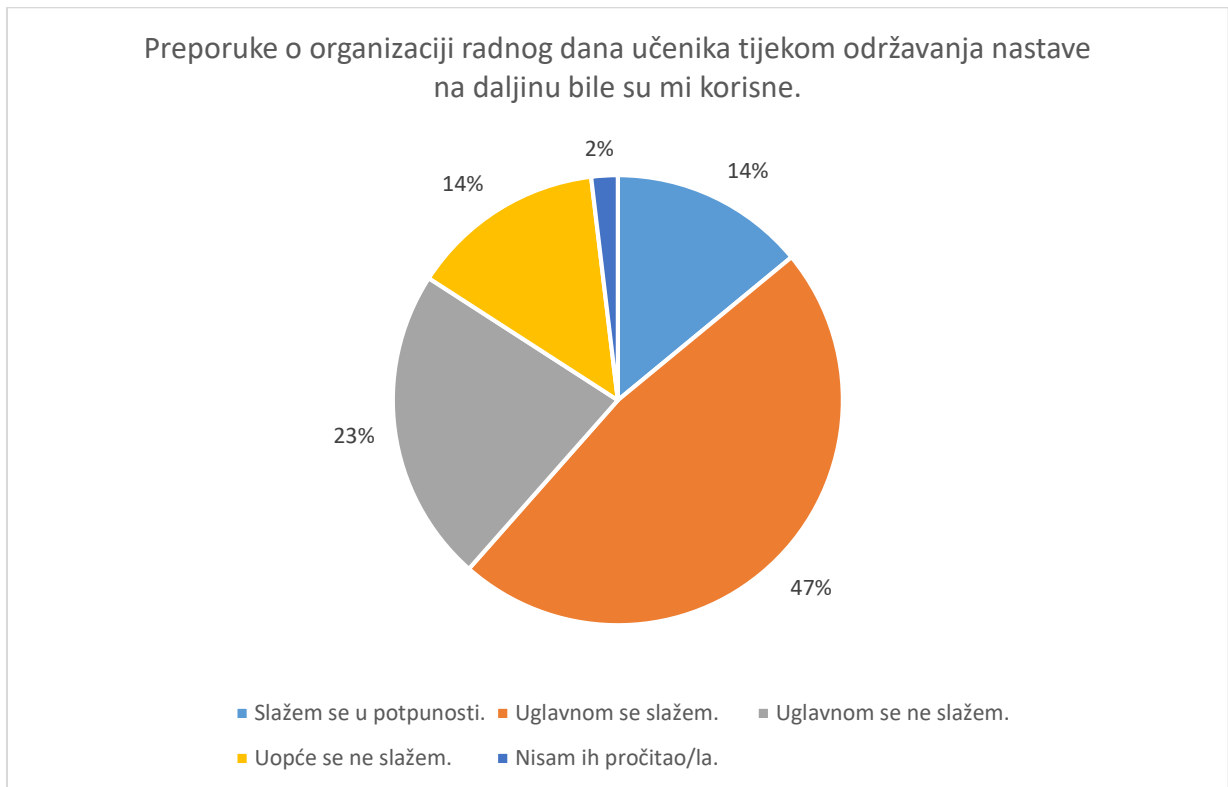
Prilagodba na novi medij i drugačije metode rada zahtjeva vrijeme za prilagodnu, razmjenu dobre prakse i dodatna usavršavanja, preporuke i upute. Ipak, odgovori u upitniku pokazuju da su se učitelji i nastavnici snašli brže i bolje nego su očekivali. **Čak 95 % učitelja i nastavnika smatra da su se snašli bolje nego što su očekivali prije početka izvođenja nastave na daljinu**, u odnosu na 93 % u travnju.

Mišljenje o pripremljenim uputama, preporukama i planovima

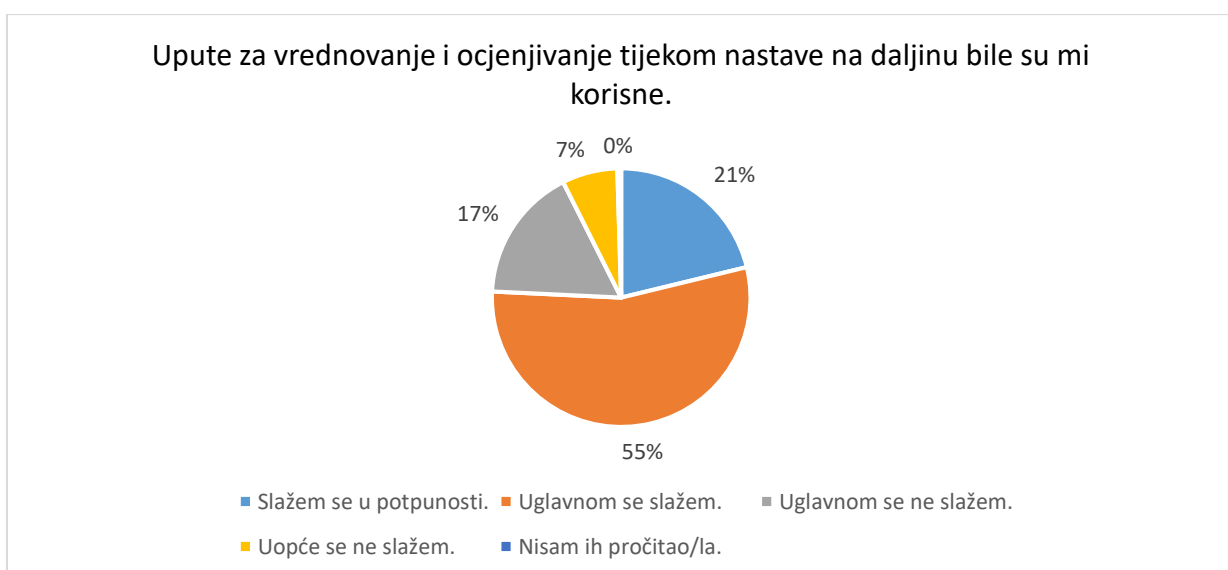
U upitniku u travnju sudionici su mogli izabrati tri (3) potpore koje očekuju u travnju 2020. Najviše sudionika, koji su odgovorili na to pitanje, njih 95 % tražilo je Upute/edukaciju o metodama vrednovanja u nastavi na daljinu tako da je MZO dao takve upute odmah 3. travnja 2020. Po učestalosti slijedio je odgovor da učitelji i nastavnici žele, njih 45 %, još više videolekcija tako da se nastavila isporuka videolekcija do 10. lipnja 2020. Treće mjesto zauzela je podrška u vidu specijaliziranih programa za nastavu na daljinu, a prvi korak prema tome je zbirka od 25 programa u Dodatku B Uputa za vrednovanje i ocjenjivanje, a koji su otvoreni za upotrebu. U virtualnim učionicama održala se i dodatne edukacije na tu temu. Nadalje, svaki treći nastavnik tražio je i više uputa i edukacija o radu s učenicima s teškoćama, a otprilike slični udio je onih koji žele i dodatne upute i edukaciju o metodama rada u nastavi na daljinu. U svakoj školi postoje stručni suradnici koji mogu pomoći u prilagodbi rada učenicima s teškoćama, potrebna je i dodatna edukacija o toj temi, ako i temi metoda rada u nastavi na daljinu. Svaki četvrti nastavnik tražio je i dalje podršku u tehničkim poteškoćama te su *helpdesk* CARNET-a, MZO-a i Srca bili i dalje otvoreni za pitanja i podršku. Oko 14 % nastavnika je, među tri prioriteta, izrazilo želju da se nabavi za njega/nju novo računalo. Potpisan je ugovor da se za novu školsku godinu iz sredstava EU fondova nabavi još 27 000 prijenosnih računala za nastavnike u školama i oko 100 000 tableta za učenike. Neki nastavnici također su istaknuli da trebaju i pomoć u komunikaciji s roditeljima (17 %) te u radu s darovitim učenicima (njih 10 %). Na kraju oko 7 % učitelja i nastavnika treba više potpore od stručnih suradnika i ravnatelja iz njihove škole.

U ovom upitniku u srpnju 2020. tražilo se da nastavnici ocijene kvalitetu i korisnost materijala koji su pripremljeni u međuvremenu. U nastavku su grafovi koji pokazuju zadovoljstvo nastavnika preporukama i uputama. U cjelini gledajući, sve upute i preporuka nastavnici smatraju korisnima.

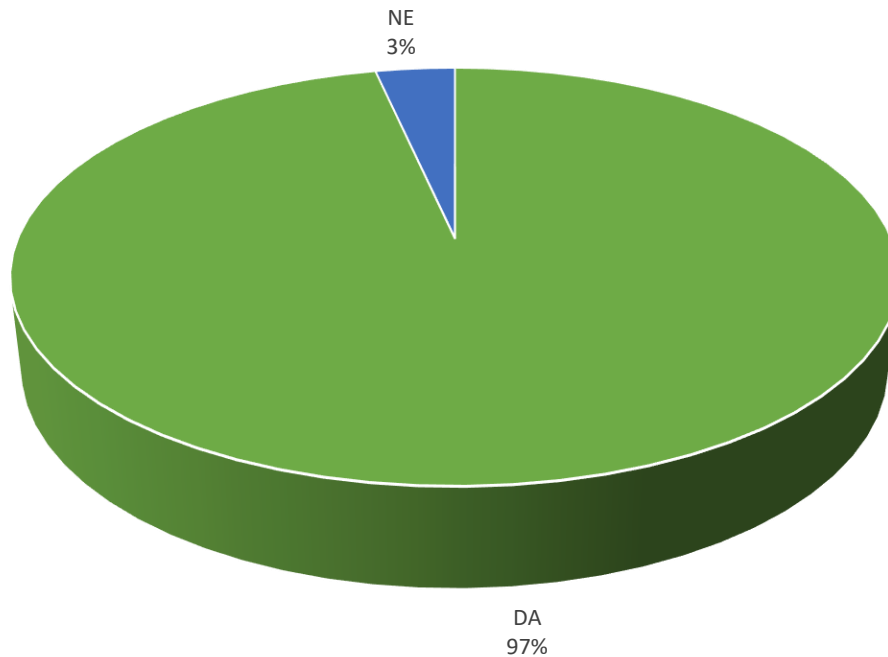

[Preporuka o organizaciji radnog dana učenika](#) korisnima u potpunosti ili uglavnom smatra 61 % svih nastavnika, 37 % ne misli da su im posebno koristila, a 2 % nije ih pročitao.

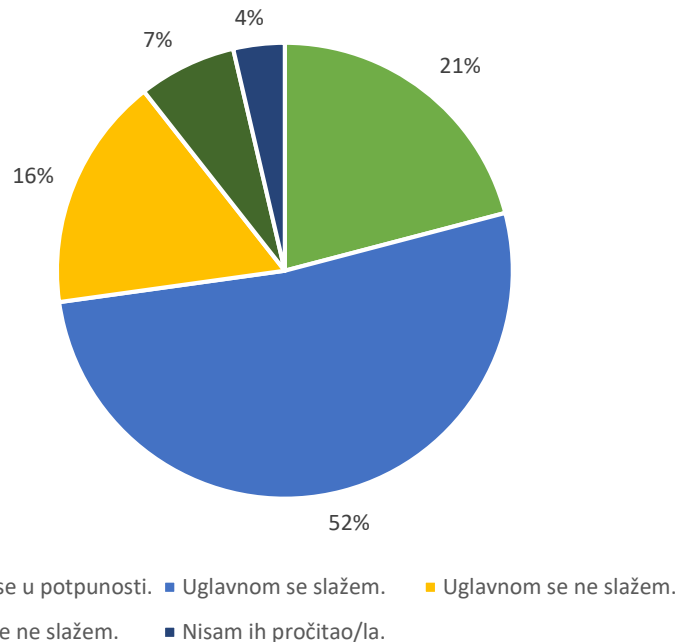
[Upute za vrednovanje i ocjenjivanje](#) tijekom nastave na daljinu korisnima smatra 76 % nastavnika i svi su ih nastavnici pročitali.

U nastavi na daljinu sam vrednovao/la i ocjenjivao/la u skladu s uputama. (n = 3308)

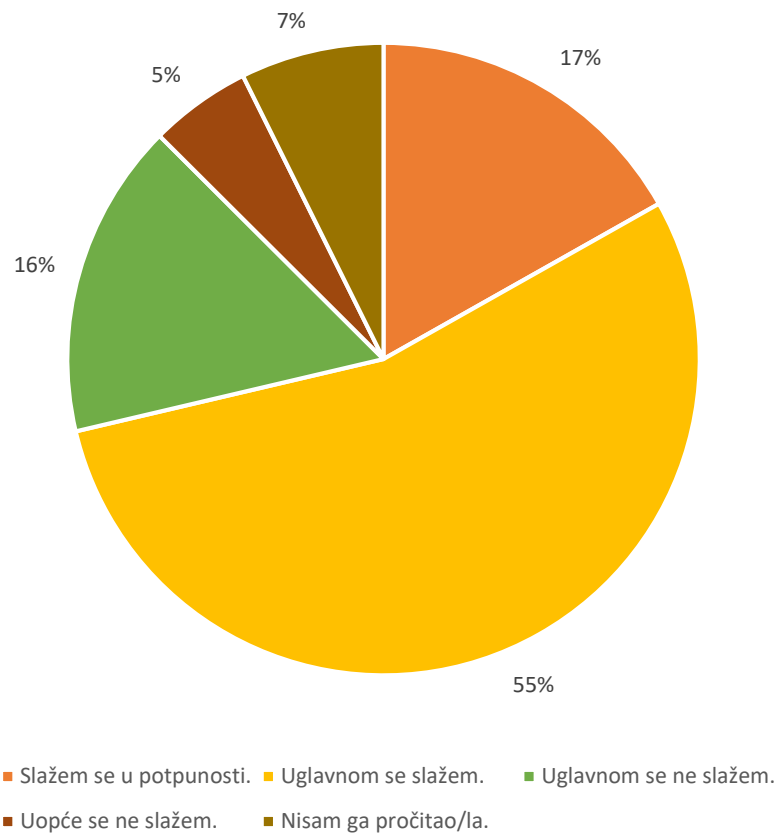
Preporuke za organizaciju rada u razrednoj nastavi bile su mi korisne (n = 1783)

Na pitanja o Preporukama o korisnosti [Preporuka za organizaciju rada u razrednoj nastavi](#) odgovorili su učitelji razredne nastave i eventualno stručni suradnici te su 3 od 4 ispitanika tvrdila da su im te preporuke bile korisne.

[Akcijski plan za provedbu nastave na daljinu](#) koristan je za 72 % ispitanika, a 7 % ga nije pročitao.

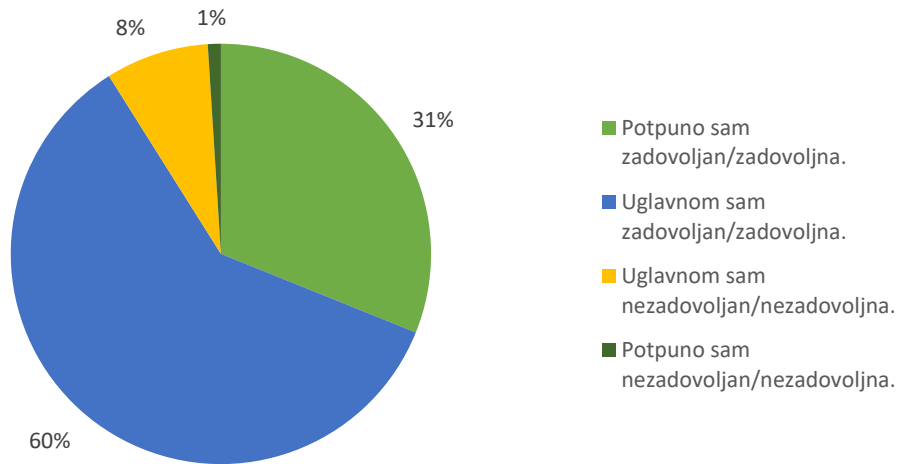
Smatram da će Akcijski plan za provedbu nastave na daljinu biti koristan.

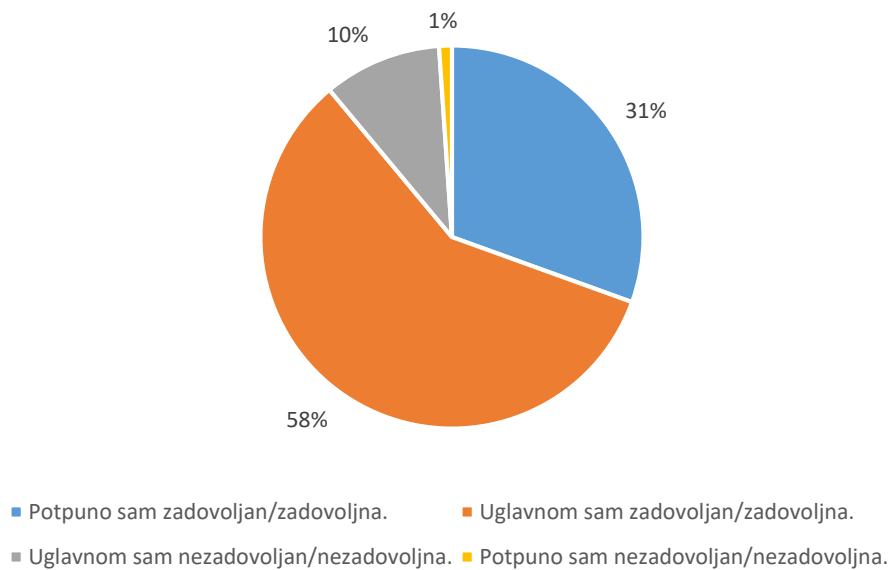
Mišljenje o edukacijama i potpori u virtualnim učionicama

Slijedila su pitanja o sadržajima u virtualnim učionicama i tu su ispitanici iskazali veliko zadovoljstvo sadržajima i podrškom. Zadovoljstvo u potpunosti ili uglavnom pripremljenim sadržajima za profesionalni razvoj u virtualnoj učionici iskazao je 91 % ispitanika.

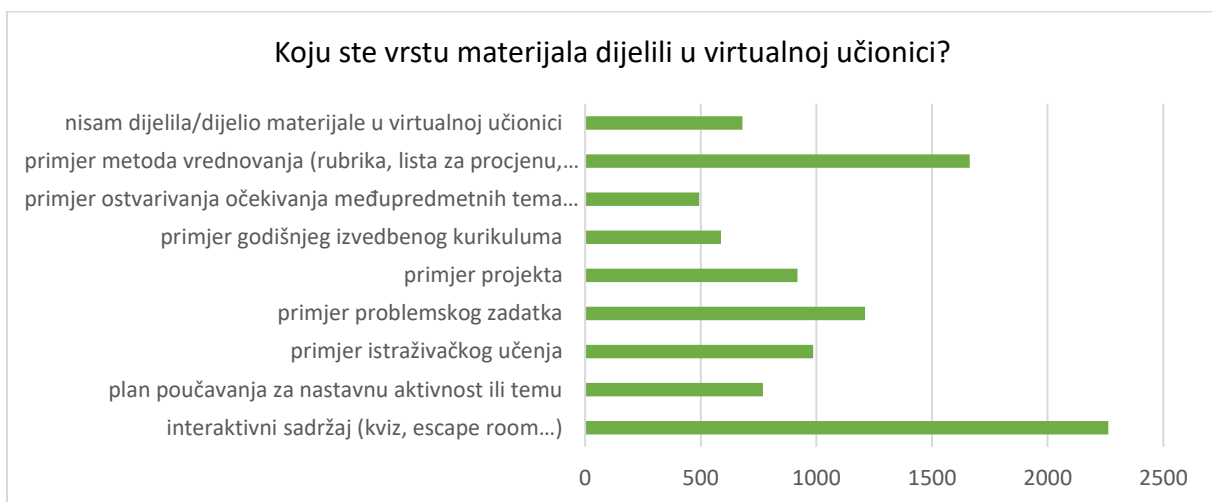
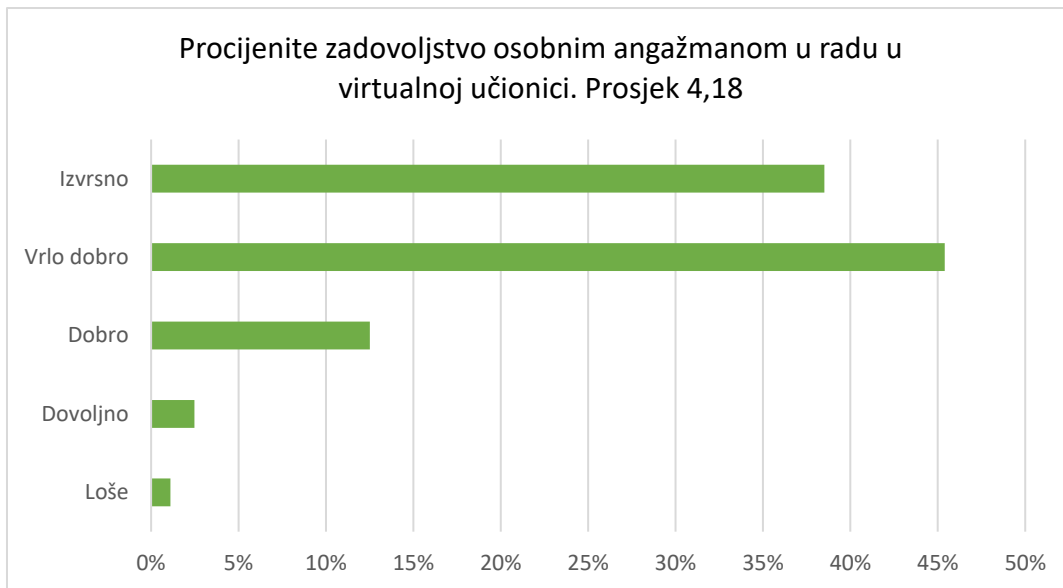
Ocijenite zadovoljstvo pripremljenim sadržajima za profesionalni razvoj u virtualnoj učionici

Ocijenite zadovoljstvo pripremljenim aktivnostima (zadacima, forumima, radionicama, kvizovima) u virtualnoj učionici

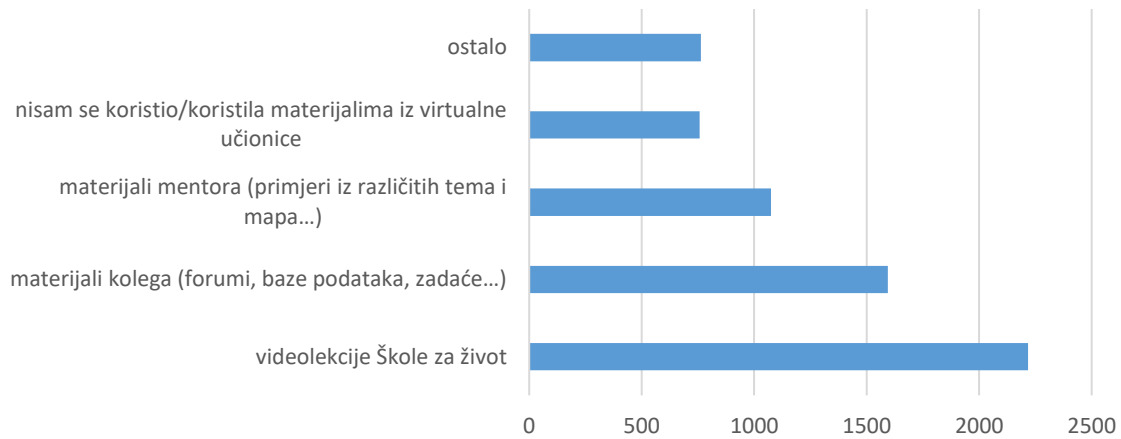

Učitelji, nastavnici i stručni suradnici svoj su angažman u virtualnim učionicama ocijenili vrlo dobrim (skala od 1 do 5), a u virtualnim učionicama sami su dijelili najviše interaktivne sadržaje, primjere vrednovanja i problemske zadatke.

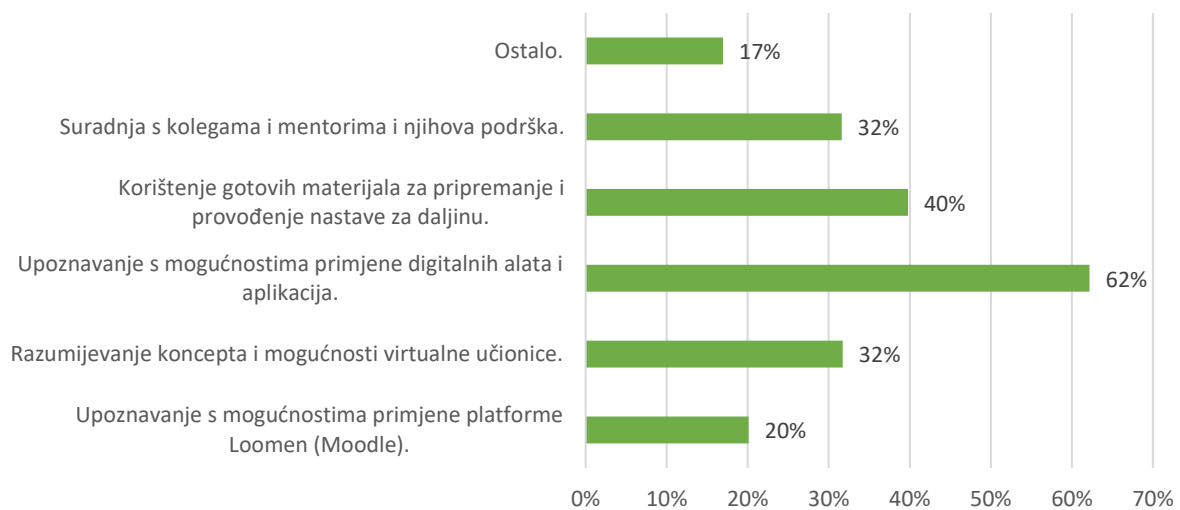

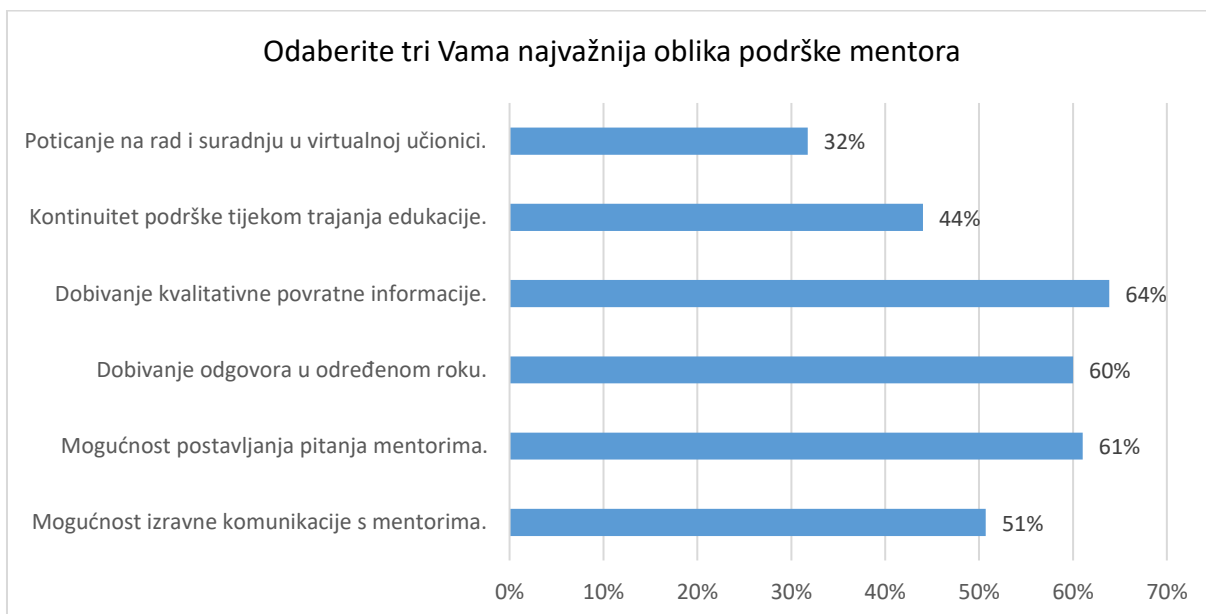
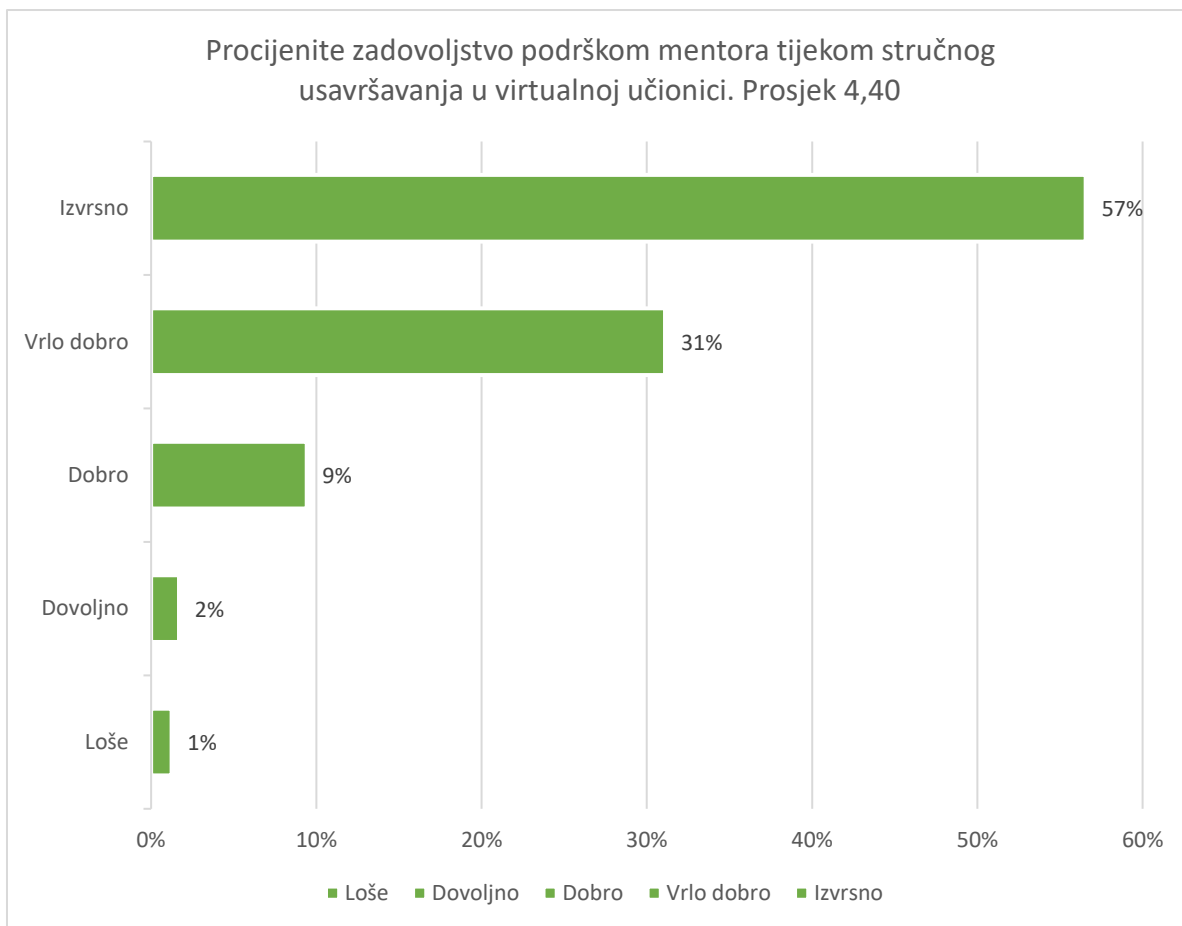
U nastavi na daljinu nastavnici su se služili različitim materijalima, ali najzastupljenije su bile videolekcije *Škole za život*, zatim materijali kolega i mentora iz *Škole za život* koje su dijelili u virtualnim učionica. Pokazuje se da su nastavnici i stručni suradnici upotrebljavali široki spektar tema, a da su mentore *Škole za život* ocijenili vrlo visokom ocjenom (4,4). Ovo ukazuje na to da se kod nastavka izvođenja nastave na daljinu trebaju i dalje izrađivati videolekcije i održavati dodatne edukacije, podrška i dijeljenje materijala u virtualnim učionicama.

Kojim ste se materijalima iz virtualne učionice služili za pripremu i provođenje nastave?

Na koji Vam je način edukacija u virtualnoj učionici pomogla u pripremi i provođenju nastave na daljinu?

Kvalitativni odgovori i komentari

Upisano je i nekoliko stotina komentara na tri pitanja otvorenog tipa koja su to omogućavala.

Ovdje donosimo nekoliko karakterističnih komentara o različitim segmentima provođenja nastave na daljinu. Ipak, nužno je da MZO detaljno analizira sve komentare.

Još uvijek je bio poneki komentar vezano uz opremu. „Potrebno je omogućiti uređaje s internetom i učenicima razredne nastave. Također i učiteljima omogućiti dodatne tablete ili pametne telefone s internetom uz laptop jer tijekom nastave na daljinu učitelji moraju sami platiti si Internet, kao i puniti memoriju privatnih uređaja.“

Tijekom jeseni isporučit će se preko 100 000 tableta učenicima i 27 000 prijenosnih računala nastavnicima. Nadalje, s obzirom na iskustva iz prethodnog razdoblja učitelji i nastavnici imat će mogućnost raditi i iz škole ukoliko kod kuće za to nemaju uvjete.

Iako je *Škola na Trećem* uglavnom vrlo dobro prihvaćena, ne samo na nacionalnoj nego i na međunarodnoj sceni i ima dosta pohvalnih komentara samih učitelja, ima i onih koji nisu zadovoljni TV *Školom na Trećem*. „Nastava na daljinu osmišljena za razrednu nastavu je potpuni promašaj... Nastava na televiziji je promašaj i razočaranje.“

Također jedan od komentara je sljedeći: „Učenici prvog razreda, kao i do četvrtog nisu za nastavu na daljinu. Djeca nemaju razvijene radne navike (neka), roditelji to shvaćaju olako..., nema poštivanja učitelja. Djeci treba druženja...“

Ovaj komentar govori u prilog tome da učenici razredne nastave trebaju imati prioritet u nastavi uživo, ukoliko se ona ne bi mogla za sve učenike održavati u školama.

Evo i dva komentara koji se odnosi na pripremljene dokumente: „Upute iz navedenih dokumenata primijenila sam koliko je bilo potrebno za moj razred koji osobno bolje poznajem i bolje mogu procijeniti na koji način pristupiti svakom učeniku i razredu općenito u nastavi na daljinu.“

„Vrednovanje i ocjenjivanje mi je bilo od velike važnosti jer sam se mogla pozvati na taj dokument u svim svojim situacijama kad sam trebala učenike ocjenjivati, a na osnovu tog dokumenta izradila sam i priopćenje roditeljima kako i na koji način ću pratiti nastavu i ocjenjivati također.“

Ovi komentari govore o dobrom razumijevanju preporuka koje trebaju biti pomoć učiteljima, ali ne smiju ih ograničavati, odnosno biti previše detaljne. Izuzetak od tog pravila su *Upute za vrednovanje i ocjenjivanje* koje su tijekom nastave na daljinu zamijenile *Pravilnik*.

Evo nekoliko karakterističnih komentara vezanih uz edukaciju u virtualnim učionicama u Loomenu:

„U novonastalim okolnostima ovaj način edukacije pokazao se izuzetno dobrim.“

„Tijekom edukacije prolazila sam kroz različite teme što je pozitivno utjecalo na osobni profesionalni razvoj. Ponekad je bilo naporno i previše svega, posebno u vrijeme nastave na daljinu, ali ipak osjećaj zadovoljstva kad je zadatak uspješno riješen je neopisiv.“

Moje usavršavanje podiglo se na višu razinu. Dobila sam ideje, primjere za budući rad. Dobila sam odgovore povezane uz reformu stoga mi je i rad olakšan u nekim područjima.

Bilo je stvari koje nisu bile potrebne i koje su se već znale, ali i stvari sa kojima sam se prvi put susrela što je bilo lijepo i naučiti nešto novo poput rada u OneNote bilježnici.

„Napredovala sam više nego što sam očekivala. Želim više podrške.“

„Moj profesionalni razvoj tijekom edukacije odnosi se gotovo isključivo na ovladavanje informacijsko-komunikacijskom tehnologijom te njenom primjenom u nastavi.“

„Uložila sam dosta truda i vremena tijekom ove edukacije. Prihvaćala sam izazove i rado izvršavala sve obveze. Stekla sam nove kompetencije i radujem se početku nove školske godine.“

ZAKLJUČAK

Upitnik je proveden u virtualnim predmetnim učionicama i bio je namijenjen učiteljima, nastavnicima i stručnim suradnicima. Upitnik je bio otvoren dva tjedna u vremenu nakon završetka nastavne godine 2019./2020, a na njega je odgovorilo ukupno **3 791 nastavnik, učitelj, odnosno stručni suradnik**. Uzorak je prigodan, sudjelovanje dobrovoljno i anonimno, što za posljedicu ima određena ograničenja u interpretaciji. Međutim, cilj je bio procijeniti koliko su učitelji i nastavnici spremni za nastavu na daljinu te na što staviti naglasak u podršci u sljedećoj školskoj godini, ali i procijeniti što se promijenilo u protekla tri mjeseca u nastavi na daljinu budući je sličan upitnik proveden i nakon dva tjedana nastave na daljinu (krajem ožujka i početkom travnja).

Općenito se može tvrditi da je **razina zadovoljstva provedbom nastave na daljinu visoka te da su rezultati vrlo pozitivni i stabilni u vremenu** (usporedba travanj-srpanj 2020.).

U prvom upitniku iz travnja **gotovo svi učitelji i nastavnici** (95 %) bili su u potpunosti ili uglavnom zadovoljni kako izvode nastavu na daljinu. U ovom upitniku iz srpnja 2020. **zadovoljstvo izvedbom** je nešto više (97 %), a i postotci su po pojedinim odgovorima gotovo jednaki.

Većina (89 %) misli da se i njihovi **učenici dobro ili uglavnom dobro snalaze u nastavi na daljinu** i to je gotovo jednak postotak onome (90 %) iz travnja 2020. Učitelji i nastavnici u velikoj su mjeri zadovoljni opremom koju imaju. Naime, 89 % njih je zadovoljno ili uglavnom zadovoljno opremom kojom raspolažu u izvođenju nastave na daljinu, što ipak ostavlja prostor za dodatno opremanje koje se i provodi.

Nadalje, **82 % smatra da je potpora koju im daju CARNET i MZO dobra**, a taj je postotak u travnju bio 87 %. Treba uzeti u obzir da oko 18 % onih koji su u većoj ili manjoj mjeri nezadovoljni tom potporom te da treba dodatno analizirati primjedbe iz upitnika kako bi se potpora unaprijedila.

Učitelji i nastavnici posebno su zadovoljni što su postojale **videolekcije i programi na televiziji**. Tako misli njih 90 %, identični postotak bio je u travnju, što ukazuje na potrebu da se to zadrži i dalje u ponudi.

Posebno ohrabruje da učitelji i nastavnici smatraju **da samostalno mogu izvoditi nastavu na daljinu** i to tako smatra 82 % nastavnika (gotovo identični postotak bio je i u travnju). To naravno ne znači da ne treba još potpore, edukacije ili uputa jer oko 18 % treba značajniju potporu i dalje, a takvo mišljenje većinski su izrazili i kod pitanja oko korisnosti edukacija u virtualnim učionicama u Loomenu.

Međutim, nešto su niži postoci slaganja s tvrdnjom da je **uloga stručnih suradnika** u nastavi na daljinu jasna jer se gotovo trećina stručnih suradnika s tim ne slaže. To je područje u koje treba posebno ulagati u sljedećoj školskoj godini i dati jasnije upute i primjere dobre prakse o ulozi stručnih suradnika u nastavi na daljinu. To je posebno značajno jer su stručni suradnici ti koji često preuzimaju dodatnu brigu za kvalitetu i individualizaciju nastave za učenike s teškoćama u razvoju, ali i one koji dolaze iz slabo funkcionalnih obitelji.

Mišljenja su podijeljena oko toga jesu li učenici u nastavi na daljinu aktivniji nego u učionicama u školi. U travnju (nakon dva tjedna nastave na daljinu) 58 % sudionika ankete smatralo je da su aktivniji u školi, a 42 % da su aktivniji u nastavi na daljinu. Sada, nakon završene nastavne godine, ti postotci pokazuju da aktivnost učenika u nastavi na daljinu s vremenom opada, tako da **30 % učitelja i nastavnika misli da su učenici aktivniji u nastavi na daljinu nego u školi**. To je važno područje na kojem treba raditi i davati čim više zadataka koji će biti motivirajući za učenike tijekom nastave na daljinu, ali i nagrađivati učenike za aktivnost i samostalni istraživački rad. S druge strane, to je pokazatelj da kada

god je moguće s obzirom na epidemiološku situaciju učenici trebaju biti u školama u nastavi uživo, ali i da je potrebno uključiti dodane edukacije o istraživačkom učenju i motiviranju učenika na preuzimanje odgovornosti za vlastito učenje i napredak.

Odgovori u upitniku pokazuju da su se učitelji i nastavnici snašli brže i bolje nego su očekivali u nastavi na daljinu. **Čak 95 % učitelja i nastavnika smatra da su se snašli bolje nego što su očekivali prije početka izvođenja nastave na daljinu**, u odnosu na 93 % u travnju.

Učitelji i nastavnici su procjenjivali i **korisnost dokumenata** koji su pripremljeni tijekom nastave na daljinu i većinski izrazili zadovoljstvo pripremljenim dokumentima.

[Preporuka o organizaciji radnog dana](#) učenika korisnima u potpunosti ili uglavnom smatra oko 2/3, a [Upute za vrednovanje i ocjenjivanje](#) tijekom nastave na daljinu i [Preporuke za organizaciju rada u razrednoj nastavi](#) korisnima smatra 3/4 nastavnika i čak 97 % njih tvdi da su vrednovali i ocjenjivali u skladu s tim uputama. [Akcijski plan za provedbu nastave na daljinu](#) biti će koristan smatra 72 % ispitanika, ali 7 % ga nije (još) pročitao.

Zadovoljstvo u potpunosti ili uglavnom pripremljenim sadržajima za profesionalni razvoj u virtualnoj učionici te pripremljenim aktivnostima iskazalo je 90 % ispitanika. Učitelji, nastavnici i stručni suradnici svoj su **rad u virtualnim učionicama ocijenili vrlo dobrim**, a u virtualnim učionicama sami su dijelili najviše interaktivne sadržaje, primjere vrednovanja i problemske zadatke. To pokazuje da je *Škola za život* u tom segmentu postigla svoj cilj.

U nastavi na daljinu nastavnici su se služili različitim materijalima, ali najzastupljenije su bile videolekcije *Škole za život*, zatim materijali kolega i mentora *Škole za život* koje su dijelili u virtualnim učionicama. To ukazuje na činjenicu da su kod **nastave na daljinu videolekcije i virtualne učionice itekako korisne**.

Na kraju, svi navedeni kvantitativni i kvalitativni nalazi značajni su za poboljšanje potpore nastavnicima, učiteljima i stručnim suradnicima u sljedećoj školskoj godini u nastavi na daljinu jer je izgledno da će se ona u nekom obliku trebati izvoditi.